

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
KANTONALNI SUD U LIVNU
Broj: 68 0 P 075527 23 Gž
Livno, 08.03.2024. godine

Kantonalni sud u Livnu u vijeću sastavljenom od sudaca Ozrenke Vidačak, kao predsjednice vijeća, Sofije Vrdoljak i Ane Krstanović kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice B. M., ..., B., Savezna Republika Njemačka, koju zastupa punomoćnica Anela Musa odvjetnica iz Mostara, ul. Dr. Ante Starčevića 66, protiv tuženika D. P. ... b.b, L., koga zastupa punomoćnik Damir Barbarić, odvjetnik iz Mostara ul. Zagrebačka 32, radi isplate, v.sp. 48.895,75 KM, odlučujući o žalbi tuženika izjavljene protiv presude Općinskog suda u Livnu br. 68 0 P 075527 22 P od 28.02.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 08.03.2024. godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostupanjska presuda potvrđuje.

Tužiteljica se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.395,81 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom obavezan je tuženik isplatiti tužiteljici na ime povrata zajma novčani iznos od 48.895,75 KM (četrdesetosamtisuća osamstotinadevedesetpet konvertibilnih marka i sedamdeset pet pfeninga) što po srednjem tečaju Centralne banke BiH predstavlja iznos od 25.000,00 € (dvadesetpet tisuća eura), sa zakonskim zateznim kamatama na isti iznos počevši od 22.12.2021. godine, kao dana dospijeća pa do isplate, te da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.979,03 KM (šesttisuća devetstotinasedamdesetdevet konvertibilnih marka i tri pfeninga), sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude tuženiku.

Protiv navedene presude pravovremeno je tuženik podnio žalbu kojom pobija presudu iz svih žalbenih razloga navedenih u članku 208 st. 1 Zakona o parničnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06, 98/15, u daljnjem tekstu ZPP-e), s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev odbije u cijelosti, ili da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

U odgovoru na žalbu tužiteljica predlaže da se žalba odbije kao neutemeljena i tuženik obveže na naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu.

Ispitujući pobijanu odluku u granicama žalbenih navoda i razloga propisanih u članu 221. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Žalba je neutemeljena.

Tužbenim zahtjevom tužiteljica od tuženika potražuje na ime povrata zajma novčani iznos od 48.895,75 KM, što po srednjem tečaju Centralne banke BiH predstavlja iznos od 25.000,00 €, sa zakonskim zateznim kamatama na isti iznos počevši od 22.12.2021. godine, kao dana dospijeća. Navedeni iznos koji potražuje tužiteljica je pozajmila tuženiku, mužu svoje sestre D. dana 01.06.2012. godine, što se potvrđuje Izvodom stanja računa od 06.05.2012. do 06.06.2012. godine Deutsche Bank od 07.06.2012. godine (s prijevodom ovlaštenog sudskog tumača za njemački jezik Ivane Bevanda Lesko iz Mostara broj 93/2022 od 21. srpnja 2022 godine), čime je između parničnih stranaka nastao ugovorni odnos, ugovora o zajmu po kojem je tužiteljica tuženiku pozajmila novčani iznos od 25.000,00 Eura, kojega tužiteljica potražuje tužbom u ovom postupku.

Među parničnim strankama je sporno da li je do prestanka obveze vraćanja primljenog iznos od 25.000,00 € nastalo kompenziranjem između tužiteljice i tuženika, na način da je supruga tuženika ustupila svoj nasljedni dio u ostavinskog postupku iza njihovoga oca M. M. na imovinu koja se nalazi u Zagrebu, RH u korist tužiteljice, svoje sestre, kao i okolnost da li je tuženik potpisao izjavu o vraćanju pozajmljenog novčanog iznosa od 22.8.2019. godine i da li je nastupila zastara potraživanja.

Pravilno je utvrdio prvostupanjski sud da iz provedenih dokaza nije utvrđeno da se supruga tuženika D. P. u ostavinskom postupku iza umrlog oca M. M., koji je vođen pred javnim bilježnikom Gordani Jakobović iz Zagreba, povjerenikom Općinskog građanskog suda u Zagrebu prihvatila svog nasljednog dijela i isti ustupila tužiteljici, svojoj sestri, čime je prestala obveza vraćanja primljenog iznos od 25.000,00 €, a po dogovoru tužiteljice i njene sestre. Naime, iz rješenja o nasljeđivanju navedenog javnog bilježnika od 26.06.2013 godine proizlazi da se D. P., supruga tuženika prihvatila svog nasljednog dijela i isti dio ustupila sestri B. M., ali nije poznat razlog ustupanja. To što tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je između njegove supruge D. P. i njene sestre B. M. postignut usmeni dogovor prema kojem D. P. ustupa svoj nasljedni dio iza umrlog oca a zauzvrat B. M. se odriče svog potraživanja na ime predmetnog zajma prema tužitelju, ničim nije dokazan. Tužiteljica je u svom iskazu izjavila da su se njene sestre prihvatile svog dijela i isti ustupile njoj iz razloga da bi ista lakše mogla legalizirati kuću u Zagrebu, jer ostali nisu bili zainteresirani, a nakon čega će svatko dobiti svoj dio. Na ročište radi saslušanja, nije pristupila D. P., koja bi mogla potvrditi ili opovrgnuti navode iz odgovora na tužbu, od kojeg saslušanja je odustao tuženik. Dakle, nije utvrđeno da je prestala obveza vraćanja primljenog iznos od 25.000,00 € kompenzacijom između tužiteljice i tuženika, na način da je supruga tuženika ustupila svoj nasljedni dio u ostavinskog postupku iza njihovoga oca M. M. na imovinu koja se nalazi u Zagrebu, RH u korist tužiteljice, svoje sestre.

U konkretnom slučaju usmeni ugovor o zajmu kojeg su zaključili tužiteljica i tuženik, kao dvostranoobvezni i konsenzualni ugovor nastao je kad su se stranke sporazumjele o bitnim sastojcima ugovor i to: određen iznos koji se zajmodavac obvezao predati zajmoprimcu i vrijeme trajanja zajma, Nije sporno da je tužena pozajmila tuženiku, mužu svoje sestre iznos od 25.000,00 € dana 01.06.2012. godine. Prema iskazu tuženika na ročištu glavne rasprave, ugovorom nisu definirali vrijeme isplate, povrata pozajmljenog, ali je sam rekao da će to biti „kada budem završio taj posao koji trebam završiti“ i dalje navodi da su to bile investicije u kupovinu „Livanjskog polja“, te da je rekao kad mogne da će vratiti novac.

Dakle, usmenim ugovorom o zajmu nije bio određen rok vraćanja zajma, pa je tuženik dužan zajam vratiti na traženje tužiteljice, po isteku primjerenog roka. Tužiteljica je preko punomoćnika Odvjetničkog društva Markušić & Maretić iz Zagreba od 09.12.2021. godine pozvala tuženika kao zajmoprimca na isplatu duga po ugovorenom ugovoru o zajmu u iznosu od 25.000 Eura kao i pripadajuće zakonske zatezne kamate u roku od 8 dana, koji poziv je tuženik primio dana 14.12.2021. godine, te je preko punomoćnice Anele Musa, odvjetnice tuženiku dostavila opomenom pred tužbu od 02.08.2022. godine, u kojem je opet pozvala tuženika na uplatu zajma u roku od 8 dana.

Obzirom na naprijed navedeno pravilno je odlučio prvostupanjski sud kad je odbio prigovor zastare potraživanja. Naime zastarom prestaje pravo zahtijevati ispunjene obveze a koja nastupa kad protekom zakonom određenog vremena u kome je vjerovnik mogao zahtijevati ispunjenje obveze (čl. 360 st. 1 i 2 Zakona o obveznim odnosima Federacije BiH („Sl. list SFRJ“, br. 29/78, 39/85 i 57/89; „Sl. list R BiH“, br. 2/92, 13/93 i 13/94; „Sl. novine Federacije BiH“, br. 29/03 i 42/11, u daljem tekstu ZOO). Zastara počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano (čl. 361 ZOO-a). Prema čl. 562 st. 1 i 2 ZOO-a, zajmoprimac je dužan vratiti u ugovorenom roku istu količinu stvari, iste vrste i kvalitete. Ako ugovarači nisu odredili rok za vraćanje zajma, niti se on može odrediti iz okolnosti zajma, zajmoprimac je dužan vratiti zajam po isteku primjerenog roka koji ne može biti kraći od dva mjeseca računajući od zajmodavčevog traženja da mu se zajam vrati.

Kako konkretnim usmenim ugovorom o zajmu nije ugovoren rok vraćanja zajma, a tužiteljica je pozvala tuženika na isplatu zajma dopisom od 09.12.2021. godine, koji je tuženik zaprimio dana 14.12.2021. godine, s danom 22.12.2021. godine potraživanje tužiteljice je dospjelo za naplatu, pa kako je tužba podnesena dana 11.08.2022. godine, podnesena je prije nastupanje zastare.

Iz navedenih razloga neutemeljeni su žalbeni navodi tuženika, koji se odnose na prigovor zastare, jer je prvostupanjski sud pravilno primijenio odredbe čl. 360, čl. 361 a u svezi s čl. 562 ZOO-a, obzirom da usmenim ugovorom o zajmu nije ugovoren rok vraćanja zajma, što je sam tužitelj potvrdio, pa se u konkretnom slučaju ne može primijeniti opći zastarni rok čl.371 nego čl. 562 ZOO-a kojim je propisan rok vraćanja zajma.

Obzirom da stranke nisu ugovorile rok vraćanja zajma, kako je to naprijed obrazloženo, da se radi o zajmu novca između članova šire obitelji (tazbina), to što je tužena više puta pitala za povrat zajma nije od utjecaja jer je tužiteljica tek dolaskom u kuću tuženika dana 22.08.2019. godine pozvala tuženika na uplatu zajma, a pismeno se obratila tek dopisom od 09.12.2021. godine, kojim je pozvala tuženika da joj vati zajam.

Pravilno je prvostupanjski sud iz provedenog grafološkog vještačenja utvrdio da istim tužiteljica nije dokazala da je tuženik osobno potpisao Izjavu od 22.08.2019. godine, jer prema nalazu i mišljenju vještaka grafološke struke Alojza Franjić proizlazi da nema osnova da se D. P., tuženik, dovede u vezu kao mogući skriptor istog. Pa kako tužena strana negira postojanje takve izjave i da je ista potpisana od strane

tuženika, ista je i irelevantna kao dokaz kojim se dokazuje da je tuženik priznao da će isti vratiti u roku od 4 mjeseca.

Obzirom da i iz izjave tužiteljice i njenog supruga Z. M. proizlazi da su se dana 22.08.2019. godine obraćali tuženiku i istog pozivali na isplatu zajma, što ne negira i tuženik, i u tom slučaju nije nastupila zastara potraživanja, jer je tužba podnesena dana 11.08.2022. godine.

Dakle, pravilno je prvostupanjski sud na temelju provedenih materijalnih dokaza i saslušanja parničnih stranaka i svjedoka utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice utemeljen, da je dug tuženika prema tužiteljici iz ovog obvezno pravnog posla (zajam) u iznosu od 25.000,00 €, pa je pravilnom primijenio materijalno pravo tj. odredbe čl. 11, čl. 12, čl.1., čl. 15, čl. 17 st. 1, čl. 18, čl. 557 st. 1 i čl. 562 st. 1 ZOO-a prvostupanjski sud obvezao tuženik na isplatu navedenog iznosa tužiteljici.

Prema odredbi čl. 557 st. 1 Zakona o obveznim odnosima Federacije BiH zajmoprimac je dužan vratiti isti iznos novca koji mu je predao zajmodavac, a prema odredbi čl. 562 st. 1 ZOO-a zajmoprimac je dužan vratiti u ugovorenom roku zajam.

Na dosuđeni iznos tužiteljici pripada i zakonska zatezna kamata temeljem čl. 277 stavak 1 ZOO-a, u svezi sa čl. 324 st. 1 ZOO, počevši od 22.12.2021 godine, do kada je tuženik bio u obvezi vratiti pozajmljeni iznos, pa do isplate, a kako je istu pravilno i dosudio prvostupanjski sud, sukladno čl. 2 st. 1 ZPP-a, u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva.

I ostali žalbeni navodi su neutemeljeni i nisu od utjecaja na odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Prvostupanjski sud je na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno primijenio materijalno prava a da pri tom nije počinio povrede odredaba parničnog postupka na koje se poziva tuženik u žalbi, kao ni one na koje sud pazi po službenoj dužnosti.

Tužiteljica se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.193.00 KM, jer se ne radi o troškovima koji su bili neophodni za ostvarivanje prava tužiteljice.

Radi iznjetog, a na temelju članka 226. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci presude.

*Predsjednica vijeća
Ozrenka Vidačak*